

פרשת חיי שרה - יחידה ראשונה: קריאה יחסה
כתבה: טלית ביתן

- א. וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל.
- ב. וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל עֶבְדּוֹ, זָקֵן בֵּיתוֹ, הַמֵּנְשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ:
שִׁים נָא יְדָךְ תַּחַת יְרֵכִי.
- ג. וְאַשְׁבִּיעֶךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֵלֵהִי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא תִקַּח
אִשָּׁה
- לְבָנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אֲנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ.
- ד. כִּי אֵל אֲרָצִי וְאֵל מוֹלְדָתִי תִלְךָ וְלִקְחָתָּ אִשָּׁה לְבָנִי לְיִצְחָק.
- ה. וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד: אוֹלֵי לֹא תֵאָכֵל הָאִשָּׁה לְלַכֵּת אִחֲרֵי אֵל
הָאָרֶץ הַזֹּאת? הֲהִנְשִׁיב אֲשִׁיב אֶת בְּנִךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יָצִאתָ
מִשָּׁם?
- ו. וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם: הַשְּׁמֹר לְךָ פֶּן תִּשְׁיֵב אֶת בְּנִי שָׂמָּה.
- ז. וַיְהִי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לְקַחְנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאָרֶץ מוֹלְדָתִי וְאֲשֶׁר
דִּבֶּר לִי וְאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לִי לֵאמֹר: לְזַרְעֶךָ אֶתֵּן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת,
הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכּוֹ לְפָנֶיךָ וְלִקְחָתָּ אִשָּׁה לְבָנִי מִשָּׁם.
- ח. וְאִם לֹא תֵאָכֵל הָאִשָּׁה לְלַכֵּת אִחֲרֵיךָ וְנִקִּיתָ מִשְׁבַּעַתִּי זֹאת.
רַק אֶת-בְּנִי לֹא תִשְׁבַּע שָׂמָּה.
- ט. וַיִּשָּׂם הָעֶבֶד אֶת יָדוֹ תַּחַת יְרֵךְ אַבְרָהָם אֲדֹנָיו וַיִּשְׁבַּע לוֹ עַל הַדָּבָר
הַזֶּה. י. וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֶשְׂרָה גַּמְלִים מִגְּמְלֵי אֲדֹנָיו וַיִּלְךָ וְכָל-טוֹב
אֲדֹנָיו בְּיָדוֹ וַיִּקַּם וַיִּלְךָ אֶל-אֲרָם נְהַרְיִם אֶל-עִיר נְחוֹר.

(בראשית, פרק כד)

קראו את הקטע בקול רם בכיתה והאזינו לו היטב.

הקיפו בתוך הקטע:

- א. בעיגול אדום – את הדמויות המופיעות בקטע.
- ב. בעיגול כחול - את דברי אברהם לעבד
- ג. בעיגול ירוק – את דברי העבד לאברהם
- ד. בעיגול חום – את כל המילים שיש בהן את השורש א.ר.ך. – מדוע לדעתכם, הן מופיעות כ"כ הרבה? כיצד הן מתקשרות לנושא השיחה בין אברהם לעבד?

התבוננו במפה בכיתה. באיזו ארץ נמצא אברהם? לאיזה איזור הוא שולח את עבדו? האם המרחק גדול? (באיזה כלי תחבורה השתמש העבד כדי להגיע לשם?)

כתבו את המילים הקשות להבנה בקטע:

"וַיְהִי בֵּרֶךְ אֶת אַבְרָהָם בְּפֶלֶא – מַה פִּירוּשׁ בְּכָל? מַה לְדַעַתְכֶם כִּלְלָה "הַבְּרֵכָה" הַזֹּאת שֶׁאֲבִרָהִם בּוֹרֵךְ בָּהּ? _____

"שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת רַגְלֵי וְאַשְׁבִּיעֵךָ בֵּיהֶנָּה" – עַל מַה מִּבְקָשׁ אֲבִרָהִם מֵעַבְדּוֹ שִׁישְׁבַע לוֹ? האם גם כשאנחנו נשבעים אנחנו עושים את התנועה הזאת? האם יש לנו תנועה אחרת?

איזו משימה הטיל אברהם על עבדו? _____

ממה חושש העבד? _____

מה ענה אברהם על החשש הזה? מה יפטור את העבד מן השבועה? _____

"וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֶשְׂרֵה גַמְלִים מִגַּמְלֵי אֲדָנָיו וַיִּלְךָ וְכָל טוֹב אֲדָנָיו בְּיָדוֹ" – מדוע לקח איתו העבד את כל העושר הזה? _____

שיעורי בית : כיצד לדעתכם, ימצא העבד אישה ליצחק? איפה יחפש אותה וכיצד

יבחר אותה? _____

חיי שרה, יחידה שנייה: סיפור בהמשכים.... כתבה: אילית ביתן

יא. וַיִּבְרַךְ הַגַּמְלִים מִחוּץ לָעִיר אֶל בְּאֵר הַמַּיִם לָעֵת עָרֵב לָעֵת צֵאת הַשָּׁאֲבֹת.
יב. וַיֹּאמֶר: יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנָי אֲבָרְהָם הַקָּרָה נָא לִפְנֵי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה חֶסֶד עִם
אֲדֹנָי אֲבָרְהָם.

יג. הִנֵּה אֲנֹכִי נֹצֵב עַל עֵין הַמַּיִם וּבְנוֹת אֲנָשֵׁי הָעִיר יֹצְאוֹת לְשָׂאֵב מַיִם.

יד. וְהָיָה הַנִּעְצָרָה אֲשֶׁר אָמַר אֵלָיָה: הֲטִי נָא כַדָּף וְאָשְׁתָּה

וְאָמַרְתָּ: שְׁתֵּה וְגַם גְּמָלְיָךְ אֲשָׁקָה,

אֲתָה הִכַּחֲתִי לְעַבְדְּךָ לְיִצְחָק וְכֵּן אֲדַע כִּי עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם אֲדֹנָי.

טו. וַיְהִי הוּא טָרָם כָּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבְקָה יֹצְאָה לְקָדָה לְכַתּוּבָל בֶּן

מִלְכָה אֲשֶׁת נָחוֹר אַחֵי אֲבָרְהָם וְכַדָּה עַל-שַׁכְמָה.

טז. וְהַנִּעְצָרָה טֹבֶת מְרָאָה מְאֹד בְּתוֹלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה וַתֵּרֶד הָעֵינָה וַתִּמְלֹא

כַּדָּה וַתַּעַל.

יז. וַיִּרְץ הָעֶבֶד לְקָרְאָתָהּ וַיֹּאמֶר: הַגְּמִיאִינִי נָא מֵעַט מַיִם מִכַּדָּךְ.

יח. וַתֹּאמֶר: שְׁתֵּה אֲדֹנָי וַתִּמְהַר וַתֵּרֶד כַּדָּה עַל יָדָהּ וַתִּשְׁקָהּ.

יט. וַתִּכַּל לְהִשְׁקֹתוֹ וַתֹּאמֶר: גַּם לְגְמָלְיָךְ אֲשָׁאֵב עַד אִם כָּלוּ לְשֵׁתֹת.

כ. וַתִּמְהַר וַתַּעַר כַּדָּה אֶל הַשִּׁקָּת וַתִּרְץ עוֹד אֶל הַבְּאֵר לְשָׂאֵב וַתִּשְׁאֵב לְכָל

גְּמָלָיו.

כא. וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲהָ לָהּ מִחֲרִישׁ לְדַעַת הַהֲצָלִיחַ יְהוָה דַּרְכּוֹ אִם לֹא.

(בראשית, פרק כד)

📌 קראו את הקטע בקול רם בכיתה והאזינו לו היטב.

הקיפו בתוך הקטע:

בעיגול אדום - את דברי העבד לרבקה.

בעיגול חום – את דברי העבד לאלוהים.

בעיגול ירוק- את דברי רבקה לעבד

בעיגול כחול – מילים, ביטויים וכלים הקשורים למים, שאיבתם ושתייתם.

מה ניתן ללמוד מריבוי המילים הקשורות במים?

כתבו את המילים הקשות להבנה בקטע:

היכן הלך העבד לחפש אישה ליצחק? מדוע, לדעתכם, הלך דווקא לשם?

השלימו את המילים החסרות מתוך בנק המילים שלמטה:

גם בעת העתיקה חסרו _____ באזור בו אנו חיים. אנשים חפרו _____ ליד הערים ומקומות היישוב על מנת שיוכלו להשקות את _____, את _____, ואת _____ . הבאר היא בור שבני האדם על מנת להגיע לעומק האדמה, שם לעיתים ניתן למצוא מאגרים תת קרקעיים של מים. את דפנות הבארות נהגו לדפן בטיח או באבנים על מנת שהמים לא _____ לדפנות ויאבדו.

חשיבותן של הבארות הפכה אותן למקומות מפגש חשובים אך גם למקומות שלעיתים נאלצו _____ עליהם. את המים _____ באמצעות גלגלת המחוברת לחבל ולדלי. משם העבירו האנשים את המים לכלים שונים: _____ לצריכה ביתית ושוקת להשקיית _____.

בעת העתיקה נהגו הנשים להגיע לבאר כדי לשאוב מים עבור משפחותיהן, עבד אברהם כנראה תיאר לעצמו ששם יוכל לפגוש _____ רבות ככל האפשר ולבחור מתוכן אישה ל_____.

(בנק מילים: בעלי החיים, משפחותיהם, יצחק, צאנס, יחלחלו, כד, מים, חפרו, להילחם, בארות, נשים, שדותיהם, שאבו)

חידה בהקשר משפחתי: "וְהָיָה רְבֵקָה... אֲשֶׁר יִלְדָה לְבְתוּאֵל בֶּן

מִלְכָּה אִשְׁתּוֹ נְחֹר אָחִי אַבְרָהָם" – רבקה היא _____ של יצחק.

איזה סימן עשה העבד לעצמו כדי שידע למצוא את האישה הנכונה?

"וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֵה לָהּ מִחֲרִישׁ לְדַעַת הַהֲצִלִּים? הֲהִיא דְרָכּוֹ אִם לֹא" – כתבו, מה לדעתכם אמר

לעצמו עבד אברהם בליבו למראה רבקה?

צבורת יצירה לבית:

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלּוּ הַגָּמְלִים לְשָׂתוֹת וַיִּקַּח הָאִישׁ נָזָם זָהָב כֶּקַע כוֹשֶׁקְלוֹ וְשָׁנֵי צְמִידִים עַל-יָדָיו עֲשָׂרָה זָהָב כוֹשֶׁקְלָם. (בראשית, פרק כד, פסוק כב)

- ייצרו בעצמכם מחומרים שונים הצעה לתכשיטים שקיבלה רבקה מאליעזר.
- היעזרו במידע שלפניכם על "תכשיטים בתקופת המקרא".

תכשיטים בתקופת המקרא | מחברת: נעמי עמית / מתוך: אתר מט"ח

משחר ימיו רצה האדם להתייפות, ואחד האמצעים לכך היה ענידת התכשיטים. ממצאים רבים, שנתגלו במצרים, מלמדים על כך שגם גברים וגם נשים ענדו תכשיטים. וכמו היום כך גם בימי קדם - התכשיטים העידו על מעמדו החברתי של העונד אותם. אך בתקופות הקדומות היה לתכשיטים שימוש נוסף - מאחר שלא איבדו מערכם במשך השנים, הם שימשו כאמצעי תשלום. בשעת סכנה, כשקרבה מלחמה, אנשים נהגו להצפין את תכשיטיהם כדי שלא ייתפסו על ידי האויב. מטמוני תכשיטים רבים נתגלו בחפירות שונות. מדובר במטמונים שבעליהם מעולם לא שבו לקחתם, ושהאויב לא מצאם.

על סגנון התכשיטים בארץ ישראל

האוסף המרשים ביותר שנתגלה בארץ ישראל הוא אוסף תכשיטים מתל אל עג'ול (הוא תל שרוחן, הנמצא בנגב הצפוני) שזמנם 1600-1700 לפסה"נ.

אוסף התכשיטים מגוון ומעיד לא רק על השפעות שונות אלא גם על העובדה שהתכשיטים נאספו במשך שנים רבות, והם משקפים אופנות שונות. החומרים שמהם הוכנו התכשיטים היו בעיקר זהב, כסף ואלקטרום - נתך טבעי של זהב וכסף. התכשיטים כללו: סיכות רכיסה, צמידים, עגילים ותליונים. התכשיטים נבדלו זה מזה לא רק בחומר שממנו היו עשויים אלא גם בעיצובם. חלק מהתכשיטים עוצבו בצורה פשוטה, וחלקם יצירת אמנות ממש, וניכר כי הצורך השקיע מאמץ רב בעיצובם והוסיף להם עיטורים שונים. על חלק מהתליונים רקעו דמויות של האלה עשתורת.

תמונות תכשיטים מתל אל עג'ול

תכשיטים במקרא

במקרא מופיעים סוגי תכשיטים רבים הדומים לתכשיטים בני זמננו: הפָּאָר והעֶטְרָה - עדיי הראש, הצמיד והאֶצְעָדָה - עדיי הזרוע, הענק והרֶבֶד - עדיי הצוואר, הנָּזָם לאף, העגיל לאוזן, הטבעת לכף היד וכן קישוטי הלבוש.

חיי שרה, יחידה שלישית: אבודה עצמית.... כתבה: אילית ביתן

רבקה הובילה את עבד אברהם לביתה, שם סיפר לבני משפחתה (ביניהם: אחיה- לבן ואביה בתואל) על המשימה שהטיל עליו אברהם ועל האופן בו פגש את רבקה ליד הבאר ומה עשה לאחר שראה את התנהגותה ולמד ממנה על השתייכותה למשפחתו של אברהם:

מח. וְאֶקֶד וְאֲשַׁתְּחֶנּוּ לַיהוָה וְאֶבְרָךְ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנָי אֲבְרָהָם אֲשֶׁר הִנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ אֶמֶת לְקַחַת אֶת-בֵּת-אָחִי אֲדֹנָי לְבָנוּ.

מט. וְעַתָּה אִם-יִשְׁכֶּם עֲשִׂים חֶסֶד וְאֶמֶת אֶת אֲדֹנָי הַגִּידוּ לִי, וְאִם לֹא הַגִּידוּ לִי וְאֶפְנֶה עַל-יָמִין אוֹ עַל-שְׂמָאל.

נ. וַיַּעַן לָכֵן וַכְּתוּבָל וַיֹּאמְרוּ:

מ'הוּ וַיָּצֵא הַדָּבָר לֹא נוֹכַל דַּבֵּר אֵלָיךְ רַע אוֹ טוֹב.

נא. הִנֵּה רַבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וְלֶךְ וּתְהִי אִשָּׁה לָכֵן אֲדֹנָיךָ כַּאֲשֶׁר דָּבָר יְהוָה.

נב. וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עֶבֶד אֲבְרָהָם אֶת דְּבָרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲוּ אַרְצָה לַיהוָה.

נג. וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד כָּלִי כֶסֶף וְכָלִי זָהָב וּבְגָדִים וַיִּתֵּן לְרַבְקָה

וּמַגְדָּנָת נָתַן לְאָחִיָּה וּלְאִמָּהּ.

נד. וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עִמּוֹ וַיְלִינוּ וַיִּקְוּמוּ בַּבֶּקֶר

וַיֹּאמְרוּ: שְׁלַחְנִי לְאֲדֹנָי.

נה. וַיֹּאמֶר אָחִיָּה וְאִמָּהּ: תִּשָּׁב הַנִּעְרָה אִתָּנוּ יָמִים אוֹ עֲשׂוֹר אַחַר תֵּלֶךְ.

נו. וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם: אַל תִּתְּחַרוּ אִתִּי וַיְהִי הַצְּלִיחַ דְּרָכֵי שְׁלַחוֹנִי וְאַלְכֶה לְאֲדֹנָי.

נז. וַיֹּאמְרוּ: נִקְרָא לְנִעְרָה וְנִשְׁאַלָה אֶת פִּיָּהּ.

נח. וַיִּקְרָאוּ לְרַבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיָהּ: הַתֵּלְכִי עִם הָאִישׁ הַזֶּה? וַתֹּאמֶר: אֵלָיךְ

נט. וַיִּשְׁלַחוּ אֶת רַבְקָה אַחֲתָם וְאֶת מִנְקֵתָהּ וְאֶת עֶבֶד אֲבְרָהָם וְאֶת אֲנָשָׁיו.

(בראשית, פרק כד)

הקיפו בעיגול את הפסוקים המצביעים על מנהגי החתונה שהיו נהוגים בימים עברו:

באדום - בעבר נהגו החתן או שליחיו לבקש את רשות משפחת הכלה לשאתה לאישה.

בירוק – בעבר נהג החתן לתת מתנות או כסף לכלתו ולבני משפחתה.

בכחול – בעבר לא נהוג היה לשאול את הכלה לרצונה, אלא הכל הוחלט ע"י המשפחה.

בחום – בעבר נהוג היה לפחות לשאול את הכלה אם היא רוצה להינשא לחתן המיועד. שימו לב שבמקרה של רבקה שני המנהגים האחרונים התקיימו. בהתחלה היא לא נשאלה כלל לרצונה וביום למחרת קראו לה בני משפחתה ושאלו אותה אם היא רוצה ללכת עם עבד אברהם על מנת להינשא ליצחק.

האם גם כיום נהוגים חלק ממנהגי החתונה הללו?

הידעת? טקס החינה

באלור המלח התיכון מתקיימת מנהג שנית מנהג טקס החינה. הטקס בא לסמל את המעבר מחיי הרווקות לחיי הנישואין, מהחיים בבית ההורים לחיים בלואיות. כמו כן, הטקס מאופיין בסטאנויות רבה ובשפצ ובכך מסמל את השפצ והכרעה שהאורחים מקשים לאחל לבני הזוג.

עם היהודים אימצו לעצמם את המנהג לחלול את טקס החינה וימית ספורים לבני החתונה (או ממש בערב הקודם לחתונה) מתאספים הקרובים (יש הנוהגים להפריד בין חמית המורים לחמית הנשים) וחולטים באמצעות לבוש ומאכלים עשירים ומתוקים. במרכז הטקס נמצא המנהג למרוח "חינה" (נח הכופר הנטחן לאבקה ובו צובעים את ידי הכלה והחתן). יש הרואים בכך סמל לשפצ ויש המכרישים את החינה כסמל למצוות שהאישה מקבלת על עצמה לאחר נישואיה והן: חלה, נידה והדלקת נרות.

בעדות ישראל השונות (ובציקר אלה שמוצאן מארצות האסלאם) ישנם סוגים שונים של טקסי חינה כפי שתוכלו לראות בתמונות שלפניכם.

שיעורי בית: שאלו את בני משפחתכם על מנהגי חתונה הנהוגים בעדתכם, ביישובכם או במשפחתכם וספרו אותם לכיתה.

חיי שרה, יחידה רביעית: סוף הסיפור... כתבה: אילית ביתן

סא. ותקם רבקה ונערתיה ותרכבנה על-הגמלים ותלכנה אחרי האיש ויקח העבד את-רבקה וילך.

סב. ויצחק בא מבוא באר לחי ראי והוא יושב בארץ הנגב

סג. ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב, וישא עיניו וירא והנה גמלים באים.

סד. ותשא רבקה את עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל הגמל.

סה. ותאמר אל העבד: מי האיש הלזה ההלך בשדה לקראתנו?

ויאמר העבד: הוא אדני.

ותקח הצעיר ותתכס

סו. ויספר העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה

סז. ויבאה יצחק האהלה שרה אמו.

ויקח את-רבקה ותהי לו לאשה ויאבהה

וינחם יצחק אחרי אמו

(בראשית, פרק כד)

📖 קראו את הקטע בקול רם בכיתה והאזינו לו היטב.

📝 בשורה הריקה שבראש הדף כתבו כותרת לקטע

סמנו על המפה בכיתה את האזור בו התקיים המפגש.

ותשא רבקה את עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל הגמל, מדוע לדעתכם נפלה רבקה?

📄 ויספר העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה - כתבו במחברת את תוכן השיחה הזו.

וינחם יצחק אחרי אמו – מה פירוש המשפט הזה? על מה הוא מרמוז?

שאלת

בנוס לשיעורי בית : קראו את המדרש הבא והסבירו אותו במילים שלכם :

כל הימים שהייתה שרה קיימת היה ענן קשור על האהל

וכיון שמתה פסק אותו ענן וכיון שבאת רבקה חזר אותו ענן.

כל זמן שהייתה שרה קיימת הייתה ברכה משולחת בעיסה

וכיון שמתה שרה פסקה אותה ברכה וכיון שבאת רבקה חזרה אותה ברכה...

כל זמן שהייתה שרה קיימת היה נר דלוק מלילי שבת ללילי שבת

כיון שמתה שרה פסק וכיון שבאת רבקה חזר אותו הנר.

(ילקוט שמעוני, כד, סימן קט)

ציירו את המדרש כפי הבנתכם :

חיי שרה, יחידה חמישית: הצשרה כתבה: אילית ביתן

וינחם! יצחק אחריו אמו – מה למדנו על שרה בפרק הקודם? כיצד זה קשור לשם הפרשה?

נקרא יחד את הפסוקים הפותחים את הפרשה (בראשית, פרק כג):
א. ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה.
ב. ותמת שרה בקרית ארבע הוא חברון בארץ כנען ויבא אברהם לספד לשרה ולכפחה.

סמנו על המפה בכיתה את המקום בו נפטרה שרה.
סמנו גם את המקום בו קבר אברהם את אשתו (עפ"י הפסוק הבא):

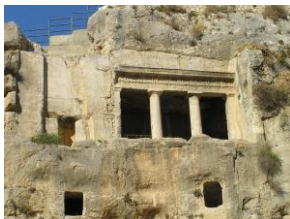
יט. ואחריו כן קבר אברהם את שרה אשתו אל מערת שדה המכפלה על פני מקרא
היא חברון בארץ כנען.

בסוף הפרשה נפטר גם אברהם (בראשית פרק כה):
ז. ואלה ימי שני חיי אברהם אשר-חי מאת שנה ושבעים שנה וחסש שנים.
ח. ויגוע וימת אברהם בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף אל-עמיו.
ט. ויקברו אתו יצחק וישמעאל בניו אל-מערת המכפלה... אשר על-פני מקרא.

שאלה: איזו מילה מחליפה את המילה "מת" בתיאור מותו של אברהם? _____

הידעת?

בעולם העתיק נהגו לקבור את המתים בתוך "מערות קבורה" משפחתיות וכך ניתן למצוא בישראל מערות קבורה רבות שבהן נקברו יחידים ומשפחות.
היהודים הקפידו לקבור את המתים מחוץ לעיר וכך נוצרו מערכות שלמות של מערות קבורה כמו למשל: בית שערים וקברי הסנהדרין בירושלים.

משפחות מכובדות, כמשפחת כהני בני-חזיר, בנו היכלות קבורה מרשימים ומפוארים בהם קברו את בני המשפחה.

במערת המכפלה שרכש אברהם בחברון נקברו עפ"י המסורת 4 זוגות:

אדם וחווה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה ויעקב ולאה.

האם תוכלו לנחש מדוע נקראת המערה "מערת המכפלה"?

i. קבר משפחת כוהנים בשם בני חזיר.

מערת המכפלה

פרשת חיי שרה – פ'אזאזא: חסד

כתבה: גלית ביתן

1. קריאה יחפה של הפסוקים:

יב. ויאמר: ה' אלהי אדני אברהם

הקרה- נא לפני היום ועשה חסד עם אדני אברהם.

יג. הנה אנכי נצב על עין המים ובנות אנשי העיר יצאת לשאב מים.

יד. והיה הנערה אשר אמר אליה: הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך אשקה –

אתה הכחת לעבדך ליצחק...

מה ניתן ללמוד על עולמם של אברהם והעבד מתוך הקטע? על חשיבות המים, על שאיבת המים מהבאר (מדוע לא מהברז?) על תפקידן של הנשים בשאיבת המים, על הגמלים כבהמת משא מרכזית? על הכסף והזהב כמטבע התשלום של הימים ההם.

2. המחזות סיפור אליעזר ורבקה, לימוד השיר (לוי קיפניס), תיאטרון בובות ועוד אמצעים

שיספרו את הסיפור, יצירה משותפת של איזור הבאר מחומרים שונים (באר, גמלים,

שואבות, כיכר העיר של העת העתיקה: סוחרים – מה הם מוכרים? למי?)

אליעזר ורבקה מילים: לוי קיפניס

נערה טובה יפת עינים,

הטי כדך, השקיני מים.

שתה, אדוני, כדי לפניך,

אחר אשאב גם לגמליך.

מי את? הגידי נא, בת חיל,

היש מקום ללון בליל?

אני רבקה, יש בית לנו,

גם תבן, גם מספוא עמנו

חן חן, נערה יפת עינים,

על כי השקית אותנו מים.

נזם-פז הנה לאזניך

ושני צמידי זהב על ידיך.

<http://www.youtube.com/watch?v=aSKb4iFLy80>

3. דיון: רבקה לא מכירה את אליעזר ובכל זאת מסייעת לו – מתי אנחנו מסייעים לאנשים

זרים לנו לחלוטין? כמה מאמץ אנחנו משקיעים בזה (שוחחו על גודל המאמץ של רבקה)?

מדוע אנחנו עושים זאת? מתי אנחנו עוזרים לחברים או לקרובי משפחה? מה יותר קל לנו?

מדוע חשב אליעזר שהאישה שתיתן לו מים מתאימה ליצחק? מה אנחנו יודעים על יצחק ומשפחתו (היזכרו בהכנסת האורחים הזרים של אברהם בפרשה הקודמת)? מתי קרה לכם שנוקתם לעזרה מאנשים זרים? ממי אנחנו מבקשים עזרה בד"כ?

4. למדו את משמעות המילה חסד: נדיבות, מעשה שאני עושה מחוץ למה שאני מחויב לו או שהבטחתי למישהו (כמו "לעשות טובה). מכאן גם נלמד את מילה "חסיד" שהיא במקורות היהודיים (לא במשמעות המודרנית היום!) אדם העושה מעבר לחובתו ומתאמץ לעשות טוב מחוץ למה שנדרש ממנו (למשל: נוכל לדבר על המושג חסידי אומות עולם). האם רבקה עשתה עשה מעבר למה שנדרש ממנה? האם היא הייתה חייבת לעבד אברהם מים? ולגמליו?

5. רלוונטי: האם ישנם כללים לעזרה לאדם זר? מתי זה חשוב והכרחי? מתי זה עלול להיות מסוכן? מתי ההורים שלנו מסייעים לאנשים זרים? מתי הם אומרים לנו להיזהר?

דף צביצה

